

Accountantsverslag

Gemeente Laarbeek

Eindhoven

21 juni 2021

Aanbiedingsbrief

Gemeente Laarbeek
t.a.v. gemeenteraad
Koppelstraat 37
5741 GC Beek en Donk

Eindhoven, 21 juni 2021

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2020**

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2020 van Gemeente Laarbeek.

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid. In het kader van onze opdracht hebben wij in november 2020 een interim controle uitgevoerd. De bevindingen hieruit zijn reeds in een separate management letter gerapporteerd.

Aansluitend zijn wij in april 2021 gestart met de jaareindecontrole die wij onlangs hebben afgerond. De jaareindecontrole is gericht op het vormen van een oordeel over getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving en het vastgestelde normenkader.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2020.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met de concern controller, de gemeentesecretaris en de wethouder financiën. Tevens is dit verslag toegelicht aan de leden van de auditcommissie op 16 juni 2021.

Door de corona crisis is het jaarrekeningproces en onze controle daarop dit jaar anders verlopen. Desondanks is de controle en ons verslag hierover binnen de oorspronkelijke planning afgerond. Wij danken de organisatie voor de extra inzet die is geleverd om de jaarrekening en controle tijdig af te kunnen ronden.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard graag bereid.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

ValidSigned by T.M.M. van Lierop RA MSc
on 21-06-2021

T.M.M. van Lierop RA MSc
Extern accountant

© 2021 Crowe Foederer B.V.

Inhoudsopgave

1. Management samenvatting 4

2. Ons oordeel 7

3. Bevindingen jaarrekening 2020

1. Financiële effecten Corona 10
2. Begrotingsrechtmatigheid 11
3. Aanbestedingsrechtmatigheid 12
4. Grondexploitaties – algemeen 13
5. Grondexploitaties – specifieke complexen 15
6. Voorziening groot onderhoud gebouwen 16
9. Jeugdhulp en WMO – beheersing budget 17
10. Jeugdhulp en WMO – levering zorg 18
11. Overige bevindingen 19

4. Overige aspecten 20

5. Bijlages

1. Tabel fouten en onzekerheden SiSa 22
2. Tabel fouten en onzekerheden TOZO 23

Totaal aantal pagina's: 24

© 2021 Crowe Foederer B.V.

1. Management samenvatting

Ons oordeel: goedkeurend

Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld		-	-	De jaarrekening 2020 geeft een **getrouw beeld** van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva per 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Rechtmatigheid		-	-	De verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2020 zijn tevens in alle van materieel zijnde aspecten **rechtmatig tot stand gekomen** en zijn in overeenstemming met de wet- en regelgeving zoals opgenomen in het door de raad vastgestelde normenkader.

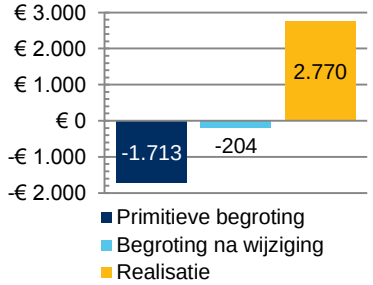
Onderwerp	Geen bevindingen	Wel bevindingen	Anders	Toelichting
WNT verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening **voldoet aan de daaraan te stellen eisen.**
SISA bijlage		-	-	Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2020. Op grond hiervan melden wij dat **geen fouten en/of onzekerheden** zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

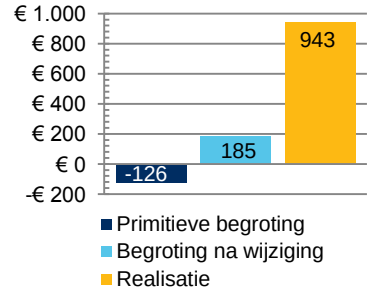
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2020

Resultaat vóór mutatie reserves in k€

Resultaat na mutatie reserves in k€

- Het gerealiseerde **resultaat vóór mutatie reserves** bedraagt € 2,8 miljoen positief. Het eigen vermogen van de gemeente neemt per saldo toe met dit bedrag. Binnen dit bedrag is onder andere de winst uit grondexploitaties opgenomen en een hogere algemene uitkering.

- In de begroting na wijziging was reeds een positieve bijstelling van € 1,5 miljoen doorgevoerd ten opzichte van de primitieve begroting waardoor het begrotingssaldo na wijziging uitkomt op € 204.000 negatief. Deze positieve bijstelling werd voornamelijk veroorzaakt door lagere verwachte zorglasten in het sociaal domein. De resultaten in de begroting na wijziging worden grotendeel afgedekt middels reserves, waardoor het resultaat na mutatie reserves in de begroting na wijziging sluit op € 185.000 positief.

- Het **gerealiseerde resultaat na mutatie reserves** bedraagt circa € 943.000 positief en is daarmee € 758.000 hoger dan de begroting na wijziging. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende afwijkingen:
  - Hogere storting voorziening (voormalig) wethouders -/- € 440.000
  - Lagere zorglasten Jeugdhulp en WMO € 403.000
  - Lagere uitgaven project duurzaamheid € 338.000*
  - Hogere baten leges € 246.000
  - Overige verschillen (per saldo voordeel) € 211.000

  *Deze uitgaven worden doorgeschoven naar 2021 middels een raadsbesluit. Omdat in het boekjaar 2020 het formele besluit tot budgetoverheveling niet heeft plaatsgevonden valt dit binnen het resultaat. In het voorstel tot resultaatbestemming is hiermee reeds rekening gehouden.

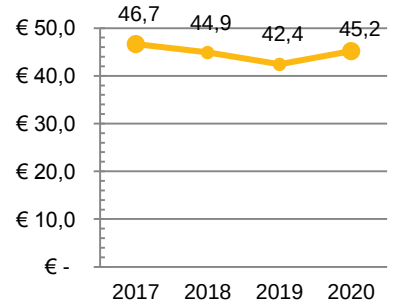
- De afwijking van het resultaat wordt vrijwel volledig veroorzaakt door incidentele posten. Het structurele resultaat voor mutatie reserves van de gemeente over 2020 bedraagt daardoor circa nihil. Voor een uitgebreide toelichting op het resultaat en de verschillen verwijzen wij naar het jaarverslag.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

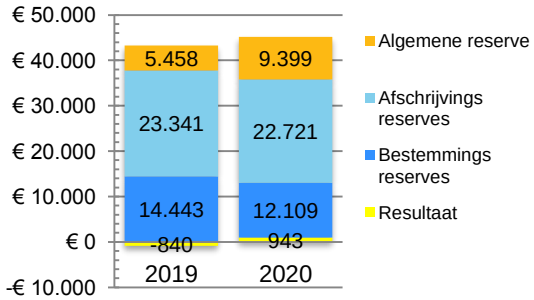
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2020

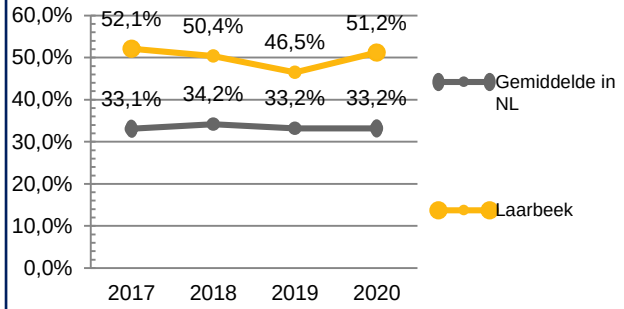
Eigen vermogen in € mln

Opbouw eigen vermogen in €k

Solvabiliteit in % van balanstotaal

- Het **eigen vermogen** van de gemeente Laarbeek neemt toe met € 2,8 miljoen als gevolg van het positieve resultaat voor bestemming en bedraagt € 45,2 miljoen eind 2020. Het eigen vermogen bestaat voor € 34,8 miljoen uit bestemmingsreserves (waarvan € 22,7 miljoen ter dekking van afschrijvingen) en voor € 9,4 miljoen uit algemene reserves (voor resultaat-bestemming 2020).

- De belangrijkste mutaties in de bestemmingsreserves – behoudens afschrijvingen – betreffen de dotaties aan de nieuwe reserve decentralisaties sociaal domein ad € 920.000 en de reserve Corona ad € 517.000. Daarnaast zijn een aantal bestemmingsreserves opgeheven naar aanleiding van een raadsbesluit. De algemene reserves nemen, naast de verwerking van de resultaatbestemming 2019, met € 5,0 miljoen toe door afroming van de reserve grondexploitatierisico tot het maximale plafond en het overhevelen van de saldi van de opgeheven bestemmingsreserves.

- De **solvabiliteit** bedraagt 51,2% en neemt toe ten opzichte van 2019 als gevolg van het positieve resultaat vóór bestemming en de afname van het balanstotaal van € 91,1 miljoen naar € 88,2 miljoen. De solvabiliteit van de gemeente ligt daarmee ruim boven het landelijke gemiddelde.

- Op basis van de analyse opgenomen in de paragraaf is de ratio van het **weerstandsvermogen** uitstekend om de geïdentificeerde risico's af te dekken.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Gehanteerde controle en rapporterings-tolerantie	Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2020 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties, zoals opgenomen in het controleprotocol. Deze zijn gebaseerd op de begrote lasten en dotatie aan reserves. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. De daadwerkelijke verantwoorde lasten en dotatie reserves in de jaarrekening vallen hoger uit, waardoor in basis een hogere goedkeuringstolerantie zou mogen gelden. Wij hebben hier voorzichtigheidshalve gedurende onze controlewerkzaamheden geen rekening mee gehouden.

	Grondslag	Omvang	Tolerantie
Fouten	1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 54.000.000	€ 540.000
Onzekerheden	3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 54.000.000	€ 1.620.000
Rapporteringstolerantie	-	-	€ 54.000

© 2021 Crowe Foederer B.V.

2. Ons oordeel

<table>
<tr><th>Onderwerp</th><th>Toelichting</th></tr>
<tr><td>Controleverschillen</td><td>
In de jaarrekening 2020 resteren ongecorrigeerde controleverschillen met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid van € 160.000. Dit controleverschil wordt veroorzaakt door een onjuiste berekening van de tussentijdse winstneming op grondexploitaties waardoor te vroeg winst is genomen, met name op het project Beekse Akkers. Omdat binnen deze exploitatie nog toekomstige winst wordt verwacht heeft de gemeente besloten deze fout niet te corrigeren.

Er zijn onzekerheden voor een totaal bedrag van € 76.000 welke zien op het sociaal domein. Voor een inhoudelijke toelichting op deze onzekerheden verwijzen wij naar paragraaf 3.8 van dit verslag.

Aangezien de gemelde bedragen onder de materialiteitsgrens blijven heeft dit geen invloed op de strekking van de verklaring.

Hieronder is het overzicht van de ‘niet gecorrigeerde afwijkingen’ opgenomen.
<table>
<tr><th>Omschrijving</th><th>Getrouwheid / Rechtmatigheid</th><th>Omvang fout</th><th>Richting</th><th>Omvang onzekerheid</th><th>Verwijzing</th></tr>
<tr><td>Te hoge tussentijdse winst op grondexploitaties</td><td>Getrouwheid en rechtmatigheid</td><td>€ 160.000</td><td>negatief</td><td></td><td>H 3.4</td></tr>
<tr><td>Vaststellen levering zorg</td><td>Getrouwheid en rechtmatigheid</td><td>-</td><td>-</td><td>€ 76.000</td><td>H. 3.8</td></tr>
<tr><td>Totaal</td><td></td><td>€ 160.000</td><td></td><td>€ 76.000</td><td></td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

© 2021 Crowe Foederer B.V.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, **verenigbaar is met de jaarrekening**. De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording.
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De belangrijkste schattingen binnen uw jaarrekeningen zitten in de bepaling van de voorzieningen, waardering van de grondexploitaties en de inschatting op juridische procedures. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd.
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij **geen significante tekortkomingen** in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter hebben wij enkele belangrijke aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van processen. Deze zien met name toe op de optimalisatie van de verbijzonderde interne controle functie en voorbereiding op de rechtmatigheidsverantwoording.
SiSa-bijlage	De SiSa-bijlage en bijbehorende stukken dienen door uw organisatie voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. De hierna volgende tabel voor ‘fouten en onzekerheden’ kunt u gebruiken voor het aanleveren van gegevens aan het CBS.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

3.1 Financiële effecten Corona

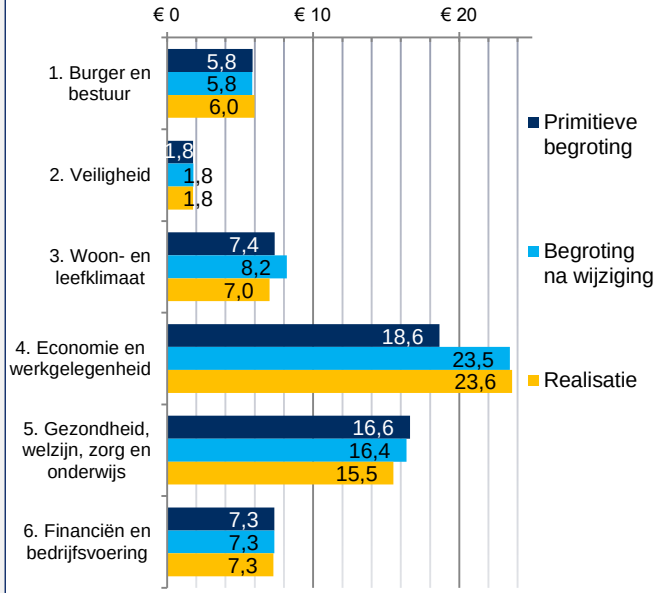
Financiële effecten Corona	
	Bevinding
	Vanuit de algemene rijksuitkering heeft uw gemeente een compensatie-uitkering ontvangen van circa € 650.000. Dit bedrag is in basis vrij besteedbaar. In 2020 is een totaal bedrag van € 419.000 van deze middelen aangewend ter dekking van Corona gerelateerde kosten. Het restantbedrag is overgeheveld naar 2021. Daarnaast is door de raad besloten om een Reserve Corona te vormen waarin een bedrag van € 517.000 is gestort. Ten aanzien van de analyse die is opgenomen in de paragraaf Corona merken wij het volgende op: - De analyse meldt mogelijk niet alle ontstane meerkosten, minderkosten en gederfde inkomsten die herleidbaar zijn naar de Coronacrisis. Zo zijn bijvoorbeeld de lagere overheadkosten niet financieel toegerekend aan Corona. Een volledig beeld van het totale effect van de Coronacrisis op uw financiën is daardoor niet aanwezig. - In de paragraaf wordt geen doorrekening gedaan van de structurele effecten van Corona op uw financiën. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is geen separaat risicobedrag weergegeven. Waar mogelijke Corona risico's spelen is dit opgenomen binnen de reeds bestaande risico's. Overigens zijn de eventuele structurele effecten van Corona op dit moment moeilijk te duiden. Ten aanzien van de risico's op de getrouwheid en rechtmatigheid als gevolg van Corona hebben wij onze controlewerkzaamheden in het bijzonder gericht op (zorg)kosten zonder prestatie op basis van continuiteitsbijdragen, verstrekte subsidiegelden en de verstrekte TOZO uitkeringen. Wij hebben hierin geen materiele fouten of onrechtmatigheden aangetroffen. Wij merken daarbij op dat de uitvoering van de TOZO regeling door uw gemeente is uitbesteed aan Senzer en dat de rechtmatigheidscontrole door de accountant van Senzer wordt uitgevoerd. De van het ministerie van SZW ontvangen TOZO voorschotten ad € 4,7 miljoen zijn volledig doorbetaald aan Senzer en zijn daarmee binnen uw jaarrekening budgetneutraal verantwoord. Wij begrijpen dat de exacte verhouding ten opzichte van het Rijk in samenspraak met Senzer wordt bepaald.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

3.2 Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid		
Algemeen	Bevinding	

Lasten per programma € mln

Hiernaast is een overzicht van de begrote (primitief en bijgesteld) en gerealiseerde lasten per programma opgenomen. De grootste **overschrijdingen** zijn aanwezig op:

- De overschrijding op programma 1 Burger en bestuur (overschrijding € 158.000) wordt met name veroorzaakt door de dotatie aan de pensioenvoorziening voor (voormalig) wethouders. Het vormen van deze voorziening is op grond van de verslaggevingsvoorschriften in het BBV een verplichting voor de gemeente.
- Programma 4 Economie en werkgelegenheid (overschrijding € 152.000) wordt met name veroorzaakt door hogere lasten op grondexploitaties welke worden gecompenseerd met hogere baten.

Middels vaststelling van de jaarrekening worden deze overschrijdingen, alsook andere overschrijdingen die binnen een programma worden gecompenseerd, geaccordeerd door de raad. Vooruitlopend op dit besluit en bovenstaande in overweging nemende, zijn wij er bij het vormen van ons oordeel van uitgegaan dat er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

Ten aanzien van de investeringen melden wij dat er geen materiele overschrijdingen (boven de rapporteringstolerantie) hebben plaatsgevonden ten opzichte van de beschikbare kredieten.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

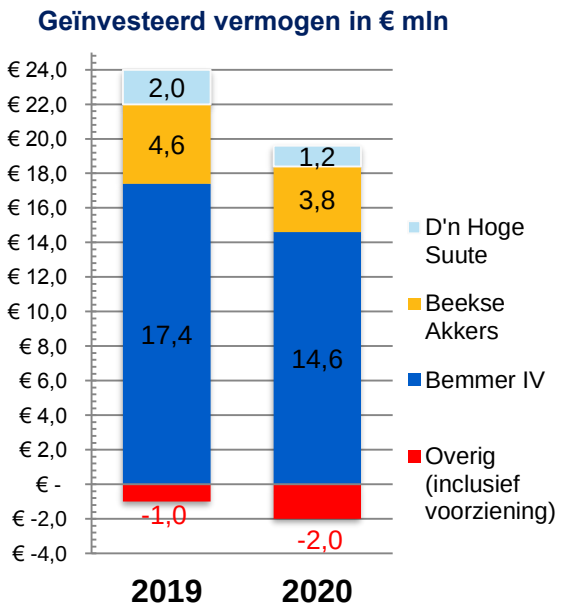
3.3 Aanbestedingsrechtmatigheid

Aanbestedingsrechtmatigheid	
	Bevinding
Inkoop en aanbesteding	In het kader van de rechtmatigheidscontrole zijn onze controlewerkzaamheden op inkopen en aanbestedingen gericht op het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Dit betekent dat wij primair controleren op inkopen boven de Europese drempel (€ 214.000 bij diensten en leveringen en € 5,3 miljoen bij werken) en dat enkel constateringen op het gebied van de Europese aanbestedingswetgeving een effect hebben op ons rechtmatigheidsoordeel. Tijdens de interim controle in het najaar hebben wij kennis genomen van de tussentijdse inkoopanalyse zoals die door de organisatie wordt uitgevoerd. Hierbij hebben wij enkele adviezen en aandachtspunten meegegeven voor de verdere optimalisatie van de interne analyse. Tijdens de jaareinde controle hebben wij de inkoopanalyse over het gehele boekjaar 2020 ontvangen en hierop onze eigen controlewerkzaamheden verricht. Op basis van deze controlewerkzaamheden zijn geen onrechtmatig aanbestede inkooptrajecten geconstateerd.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

3.4 Grondexploitaties – algemeen

Grondexploitaties - algemeen

	Bevinding
Grond exploitatie	

Het netto geïnvesteerde vermogen (na aftrek voorzieningen) in gronden in exploitatie is in 2020 gedaald van € 23,1 miljoen naar € 17,7 miljoen. Ultimo 2020 zijn er 10 lopende exploitaties, waarvan het geïnvesteerde vermogen voor het grootste deel betrekking heeft op project Bemmer IV (€ 14,6 miljoen). De belangrijkste mutaties in 2020 betreffen:

- Directe kosten bouw- en woonrijpmaken + € 2.419.000 (diverse projecten)
- Diverse kosten + € 519.000 (diverse projecten)
- Verkopen Beekse Akkers -/- € 2.100.000
- Verkopen Bemmer IV -/- € 4.400.000
- Overige verkopen en opbrengsten -/- € 2.807.000 (diverse projecten)
- (Tussentijds) genomen winst + € 1.053.000

Wij hebben vastgesteld dat de tussentijdse winst (op basis van de zogenoemde Percentage Of Completion methode) per abuis foutief is berekend waardoor € 160.000 tussentijdse winst te vroeg is genomen. Wij hebben dit bedrag aangemerkt als ongecorrigeerde fout. De totale tussentijdse winst is verrekend in de reserve grondexploitatierisico.

Wij hebben de doorrekeningen van de grondexploitaties uitvoerig gecontroleerd en stemmen – behoudens bovengenoemde afwijking - in met de gehanteerde uitgangspunten en waardering. De getroffen verliesvoorziening op LOG Mariahout groot € 74.000 is ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar en op basis van de nu bekende informatie volledig.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

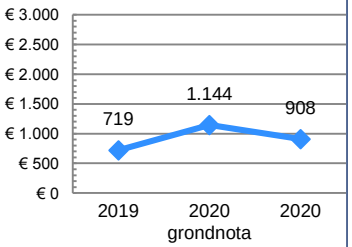
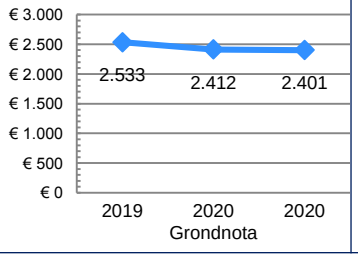
3.4 Grondexploitaties – algemeen

Grondexploitaties - algemeen	
	Bevinding
Reserve en risico analyse	De algemene reserve grondexploitatierisico bedraagt eind 2020 € 4,4 miljoen en dient ter dekking van mogelijke financiële tegenvallers in de grondexploitatie. De raad heeft in 2020 besloten – bij vaststelling van de Grondnota – een plafond in te stellen voor de reserve grondexploitatierisico. Het plafond bedraagt de gekwantificeerde risico's in de Monte Carlo analyse (€ 2,4 miljoen) vermeerderd met een bedrag van € 2,0 miljoen. Het meerdere in deze reserve wordt gestort naar de algemene reserve. Op basis van dit besluit is in 2020 een bedrag van € 2,5 miljoen van de reserve grondexploitatierisico naar de algemene reserve gestort. Wij hebben vastgesteld dat dit overeenkomstig het besluit is verwerkt. De uitkomsten van de Monte Carlo analyse leiden tot een risico van € 2,4 miljoen. Het risico profiel neemt toe als gevolg van 1) toevoeging van risico's op de post strategische gronden en 2) stijging van de risico's op het project Bemmer IV als gevolg van aanscherping van de project specifieke risico's (zoals mogelijke vertraging en minder uitgeefbare oppervlakte voor een lagere prijs). Bij de bepaling van het weerstandsvermogen is rekening gehouden met de in de Monte Carlo analyse gekwantificeerde risico's.
VPB plicht	Door de gemeente zijn met behulp van een model van een externe partij de aangiftes vennootschapsbelasting ingediend over de jaren 2016 tot en met 2019, waarin een verlies (€ 6,6 miljoen) wordt verantwoord. De belastingdienst heeft definitieve aanslagen opgelegd over de jaren 2016 tot en met 2018, waarin in totaal een verlies van € 5,3 miljoen wordt verantwoord. Door de gemeente wordt pas vennootschapsbelasting betaald indien de verrekenbare fiscale verliezen volledig zijn gecompenseerd met fiscale winsten. Naar verwachting gaat dat de komende jaren niet gebeuren, waardoor voorlopig ook geen VPB verschuldigd is. Om deze reden is dan ook geen VPB last verantwoord in de jaarrekening 2020.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

3.5 Grondexploitaties – specifieke complexen

Grondexploitaties – specifieke complexen

	Bevinding	
Grond Exploitatie **Bemmer IV**	**Prognose resultaat op eindwaarde in k€** 	Het netto geïnvesteerd vermogen in de exploitatie **Bemmer IV** (Beek en Donk) bedraagt € 14,6 miljoen. De geprognosticeerde winst op eindwaarde bedraagt € 908.000. Dit wijkt af van de geprognosticeerde winst in 2019 (€ 719.000) als gevolg van een opwaartse aanpassing van de grondprijzen vanaf 2021 gebaseerd op de nieuwe Grondnota en aanpassing van de looptijd van 2028 naar 2025. De kosten op het project zijn voor circa 87% gerealiseerd en de opbrengsten voor 37%. Door de positieve ontwikkelingen op de grondexploitatie is afgesproken om met ingang van 2020 tussentijds winst te nemen. Op basis van de POC (Percentage Of Completion) methode is in 2020 voor een bedrag van € 294.000 aan tussentijdse winst verantwoord. Deze POC methode berekent de winst op basis van de voortgang van het project op kosten en op opbrengsten. De te realiseren verkopen bedragen per eind 2020 nog € 19,1 miljoen. Het exploitatierisico op dit project is hoog en hangt samen met (1) de daadwerkelijk te realiseren verkoopprijzen en (2) het moment van verkopen. Op basis van onze controlewerkzaamheden kunnen wij instemmen met de raming van de eindwaarde en concluderen wij dat bij de waardering van het project voorzichtigheid is betracht.
Grond Exploitatie **Beekse Akkers**	**Prognose resultaat op eindwaarde in k€** 	Het netto geïnvesteerd vermogen in de exploitatie **Beekse Akkers** (Beek en Donk) bedraagt € 3,8 miljoen en is afgenomen door de gerealiseerde verkopen. De geprognosticeerde winst op eindwaarde bedraagt € 2,4 miljoen en wijkt beperkt (€ 132.000 negatief) af ten opzichte van 2019. Hiervan is tot en met 2020 in totaal circa € 1,9 miljoen tussentijdse winst genomen. Het exploitatierisico op dit project hangt nog samen met de te realiseren verkopen van € 6,1 miljoen. Het betreft met name eigen verkoop van vrije kavels. Gezien de ruime positieve eindwaarde en de nog te nemen toekomstige winst, kunnen eventuele tegenvallers naar verwachting binnen de exploitatie worden opgevangen.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

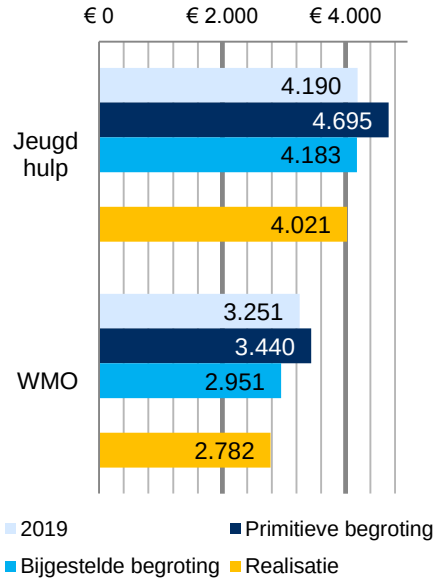
3.6 Voorziening groot onderhoud gebouwen

Voorziening groot onderhoud gebouwen	
	Bevinding
Voorziening groot onderhoud gebouwen	De gemeente Laarbeek heeft ter financiering van toekomstig onderhoud aan gebouwen een egalisatievoorziening gevormd. De voorziening bedraagt per ultimo 2020 slechts € 68.000 (2019: € 306.000). Op basis van de huidige stand, de vastgestelde jaarlijkse storting van circa € 374.000 en de geplande onderhoudsuitgaven tot 2028 is de voorziening volledig verantwoord, zij het zeer marginaal. Wij adviseren om de werkelijke onderhoudsuitgaven ten opzichte van de onderhoudsplanning jaarlijks te monitoren en indien nodig de financiële doorrekening daarop aan te passen. Wij hebben geconstateerd dat in de doorrekening in de toekomst een vrijval van de voorziening – ter hoogte van € 335.000 – is opgenomen, welke rechtstreeks ten gunste van de reserve wordt gebracht. Gezien de zeer beperkte omvang van de voorziening is het de vraag of een dergelijke vrijval wel mogelijk is. Daarnaast dient een vrijval altijd via het resultaat verwerkt te worden en kan deze niet direct ten gunste van de algemene reserve geboekt worden.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

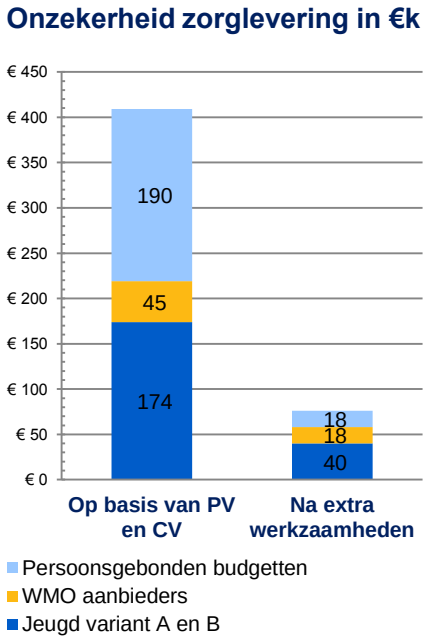
3.7 Jeugdhulp en WMO – beheersing budget

Jeugdhulp en WMO – beheersing budget

	Bevinding	
Sociaal domein	**Lasten jeugdhulp en WMO in €k** 	De lasten in het sociaal domein bestaan voor een belangrijk deel uit Jeugdhulp en WMO. De totale lasten voor jeugdhulp zijn lager dan vorig jaar en de (bijgestelde) begroting. Dit geldt tevens voor de lasten WMO. Hieruit blijkt dat het voorspellen van de daadwerkelijke lasten voor deze 'open einde' regelingen in de praktijk lastig blijft. Voor de verantwoording van lasten Jeugdhulp en WMO maakt de gemeente gebruik van de jaarrapportage zorgkosten van de GR Peelgemeenten. Om zekerheid te krijgen over de hoogte van de lasten en de afrekening van zorgkosten over 2020 met de verschillende zorgaanbieders, heeft de GR Peelgemeenten in april en mei 2021 een afstemming gemaakt tussen de opgeleverde productieverantwoordingen door zorgaanbieders en de eigen zorg-administratie. De zorglasten in de definitieve jaarrapportage zijn gebaseerd op deze afstemming. In vergelijking met de concept jaarrapportage van april vallen de zorgkosten in de definitieve jaarrapportage € 36.000 lager uit. Wij hebben de jaarrapportage zorgkosten van GR Peelgemeenten uitvoerig gecontroleerd. Op basis hiervan concluderen wij dat de zorgkosten naar beste schatting – op basis van de op dit moment aanwezige informatie – zijn verantwoord. Wij merken hierbij op dat rondom de definitieve afrekening met de zogenoemde B-aanbieders (enkele grote aanbieders waarmee regionaal afspraken zijn gemaakt) bij Jeugdzorg nog een discussie loopt waarvan de uitkomsten niet financieel zijn verwerkt. Het maximale financiële risico van deze discussie voor de gemeente bedraagt circa € 50.000. De gemeente houdt zich op het standpunt dat zij hier geen verplichting heeft jegens deze aanbieders.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

3.8 Jeugdhulp en WMO – levering zorg

Jeugdhulp en WMO – levering zorg		
Sociaal domein	Bevinding	
		Om te kunnen concluderen dat de zorglasten die zijn verantwoord ook rechtmatig en getrouw zijn moet worden vastgesteld dat de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd. Hiertoe steunt de GR Peelgemeenten in eerste instantie op de productieverantwoordingen (PV) en controleverklaringen (CV) die van de zorgaanbieders worden ontvangen. Daarnaast is door de GR Peelgemeenten een samenhangend pakket aan maatregelen uitgevoerd (waaronder gerichte cliëntonderzoeken) om zelfstandig de zorglevering vast te stellen. Door deze aanvullende werkzaamheden van de GR Peelgemeenten is de onzekerheid op totaalniveau teruggebracht naar € 76.000. In ons onderzoek hebben wij in bijzonder aandacht geschonken aan de financiële gevolgen van de afspraken die met leveranciers zijn gemaakt over continuïteitsbijdragen aan zorgaanbieders (circa € 116.000) en collectief vervoerders (circa € 128.000) alsmede aan declaraties voor corona gerelateerde meerkosten (circa € 22.000). Ten aanzien hiervan zijn door ons geen onrechtmatigheden geconstateerd.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

3.9 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
	Bevinding
De Hoge Regt	De exploitatie van project De Hoge Regt vindt niet plaats binnen de gemeente, maar in een samenwerkingsverband. De gemeente heeft – naast het ingebrachte kapitaal van € 9.000 - een financiering verstrekt die eind 2020 nog € 2,8 miljoen bedraagt. In het kader van de jaarrekeningcontrole hebben wij kennis genomen van de vastgestelde jaarrekening 2019, de meest recente exploitatie doorrekening en de Monte Carlo analyse waarin de risico's op dit project gekwantificeerd zijn. Op basis van de laatste doorrekening blijkt een basisresultaat van circa € 40.000 positief (voor vennootschapsbelasting). Het project heeft een looptijd tot en met 2025. Zo lang binnen deze samenwerking een positieve exploitatie wordt verwacht, is er voor de gemeente geen aanleiding om te twijfelen aan de inbaarheid van de verstrekte lening. Dit risico is echter wel aanwezig, omdat eventuele toekomstige tegenvallers met een impact groter dan € 40.000 niet binnen de winst op deze exploitatie kunnen worden opgevangen. Om de risico's goed te blijven monitoren vinden wij het belangrijk dat de interne controle afdeling – net als bij de eigen exploitaties - nadrukkelijk bij de doorrekening van deze exploitatie betrokken wordt.
Voorziening claim Attero	De gemeente heeft in de jaarrekening 2018 een voorziening getroffen van € 135.000 in verband met het aandeel van de gemeente in de claim van afvalinzamelaar Attero. Deze naheffing houdt verband met de afvalinzameling in de regio in de periode 2015 tot en met 2017. In 2020 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in deze procedure. De kans dat de claim definitief wordt is nog steeds aanzienlijk, waarbij niet duidelijk is voor welk aandeel de gemeente Laarbeek aansprakelijk is. Vooralsnog gaat de gemeente ervan uit dat het aandeel wordt bepaald op basis van het inwoneraantal. Onder deze omstandigheden heeft de gemeente de voorziening ad € 135.000 gehandhaafd. Het risico dat met de kwestie samenhangt is toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen. Wij kunnen hiermee onder de huidige omstandigheden instemmen.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn **geen beperkingen** bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van onafhankelijkheid.
Fraude	Onze rol als accountant is primair niet gericht op het ontdekken van fraude. De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij het college van B&W. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit: - Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle; - Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude en fraudesignalen met het management. Er zijn gedurende 2020 door ons **geen materiele fraudegevallen geconstateerd** en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft uw college aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen. Wij adviseren voor de toekomst om een frauderisicoanalyse op te stellen en een beleid te schrijven ten aanzien van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Claims en juridische procedures	Er zijn - met uitzondering van hetgeen in hoofdstuk 3 is genoemd - **geen belangrijke** (dreigende en niet gewaardeerde) **claims en/of juridische procedures** met een mogelijke materiele impact op de cijfers per ultimo 2020.
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn **geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum** anders dan hetgeen opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening van **geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit** van de geautomatiseerde gegevensverwerking. In de management letter hebben wij wel enkele aanbevelingen gedaan op het gebied van automatisering.
Openstaande punten	Geen

© 2021 Crowe Foederer B.V.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang fout in €	Toelichting fout / onzekerheid
B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	-	0	n.v.t.
C1	Specifieke uitkering reductie energiegebruik	-	0	n.v.t.
D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022	-	0	n.v.t.
F9	Extern Advies Warmtetransitie	-	0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2019	-	0	n.v.t.
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_Totaal 2019	-	0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2019	-	0	n.v.t.
G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2019	-	0	n.v.t.
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020	Zie bijlage 2		
H4	Specifieke uitkering sport	-	0	n.v.t.
H8	Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden	-	0	n.v.t.
Strekking controleverklaring				
Strekking controleverklaring rechtmatigheid:		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid:		Goedkeurend		

© 2021 Crowe Foederer B.V.

5. Bijlage 2 – Tabel fouten en onzekerheden TOZO

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang fout in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	-	0	n.v.t.

© 2021 Crowe Foederer B.V.

Smart decisions. Lasting value.